

Број поена

ШИФРА _____

КОМИСИЈА _____

ТЕСТ ЗНАЊА

ЗА VI РАЗРЕД ОСНОВНЕ ШКОЛЕ
ИСТОРИЈА

ОКРУЖНО/ГРАДСКО ТАКМИЧЕЊЕ
2017. године

УПУТСТВО ЗА РАД

1. Свако питање пажљиво прочитај да би га потпуно разумео.
2. Ако неко питање не можеш одмах да решиш, не губи време већ пређи на следеће, а касније се врати решавању прескоченог питања.
3. Потруди се да на свако питање одговориш тачно и потпуно.
4. Питања ради самостално и не ометај друге ученике.
5. Израда теста траје 60 минута.
6. Тест садржи петнаест питања.
7. Употреба мобилног телефона је забрањена.
8. Писање личних података или било чега другог на тесту је забрањено.
9. Све што је прецртано и преправљано неће бити признато као тачан одговор.

Тест обавезно попуни хемијском оловком, јер се у противном одговори неће признати!

1. Пажљиво прочитај објашњење и упиши на који се народ оно односи.

1. Народ који је уништио државу Авара. _____
2. Народ који се током сеобе селио на три стране света. _____
3. Народ који је основао трећу једнобожачку религију. _____

2. Наведене српске престонице поређај по хронолошком реду:

(бројем 1 означи онај град који је био прва престоница)

- Смедерево
- Рас
- Призрен
- Крушевац
- Београд

3. Прочитај текст историјског извора и заокружи слово испред тачног одговора:

„И докле год будем жив мораћу вам служити и поштовати вас на начин слободна човека; и докле год будем жив нећу се моћи отети вашој власти или заштити; али, за узврат, мораћу до краја свог живота остати под вашом моћи или заштитом.“

- a) Текст извора говори о феудалном односу.
- б) Текст извора говори о робовласничком односу.
- в) Текст извора говори о породичним односима.
- г) Текст извора говори о црквним односима.

4. Од понуђених народа подвучи оне који припадају словенској групи народа:

Чеси, Угри, Хрвати, Словаци, Хуни, Словенци

5. Прочитај текст историјског извора и одговори на питања:

„Кад је турски султан протестовао против дочека деспота у Дубровнику, Влада је издала наредбу својим посланицима на Порти, да овако представе деспотов боравак у Дубровнику: „Господин деспот је пошао из Угарске и кренуо се ка Дубровнику са млетачке територије. Он је пошао са својим дворјанима на једној великој галији и са неколико малих лађа у своје земље у приморју. Када је пролазио поред дубровачког пристаништа одлучио је да се задржи у пристаништу, да се одмори са својом дружином.“

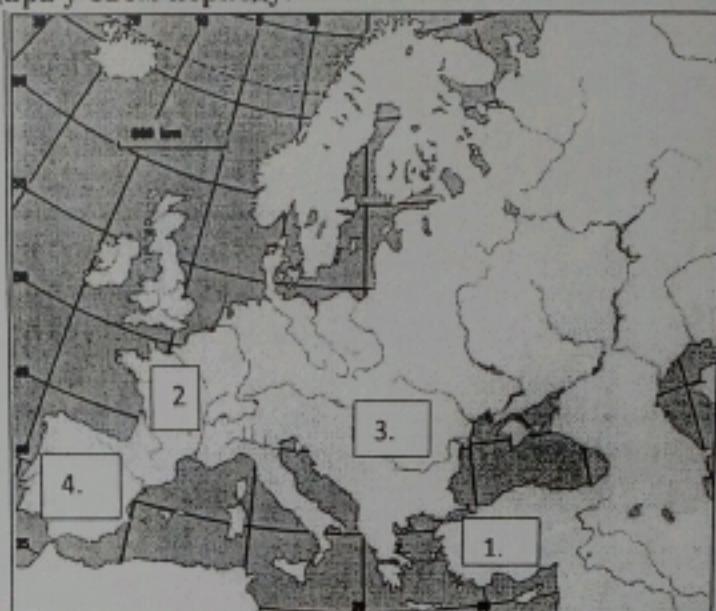
- a) Ког деспота су дочекали Дубровчани? _____
- б) У ком веку се одиграо догађај? _____

6. Прочитај текст историјског извора и одговори на питања исписујући пуним именама личности:

„...као момак беше велика јуначина и држаше ону покрајину Хума коју је држао његов отац Алтоман за живота цара Стефана. Касније, кад је умро његов стриц чија се област простирала од Дубровачког приморја до Ужица, заузе и његове земље; доби и неке друге крајеве, све до Срема, и владаше до границе Босне на Дрини. Био је велики јунак на оружју и спретан, али дрзак, непостојан у свим својим делима и вероломан...“

- а) О ком великашу говори текст? _____
- б) Против ког српског кнеза је ратовао? _____
- в) Који босански владар је био савезник српског кнеза? _____

7. Погледај карту и уписане бројеве. Бројевима су означене државе средином VIII века. Попуни табелу водећи рачуна о бројевима на карти и у табели. Поред одговарајућег броја у табели упиши име државе и титулу владара у овом периоду.

	ДРЖАВА/ НАРОД	ТИТУЛА ВЛАДАРА средином VIII века
1.		
2.		
3.		
4.		

8. Прочитај текст историјског извора и одговори на питања:

„И тако Константин муж свети постави свештенике и писмена за језик славонски, сложивши преведе евангелие Христово и Псалтир, и све божествене књиге старог и новог завета са грчког језика на славонски па им и службу устрои по начину грчком“

- a) Из ког града потиче Константин о коме текст говори? _____
 б) Како се звао Константинов брат? _____
 в) Како се зове словенско писмо на које су преводили са грчког? _____

9. Повежи појмове са њиховим значењем. Број испред појма упиши на линију испред објашњења које га описује.

1. караван	а) _____	наследни посед
2. влах	б) _____	сточар
3. баштина	в) _____	трговци са робом

10. Повежи личности и догађаје. Број испред имена личности упиши на линију испред догађаја.

1. Стефан Немања	а) _____	проглашење архиепископије
2. Стефан Дечански	б) _____	зидanje Студенице
3. Стефан Првовенчани	в) _____	битка код Велбужда

11. Попуни табелу сврставајући у колоне понуђене појмове:

Зидање Дечана, смрт Св. Саве, битка на Марици, почетак Тврткове владавине

догађаји из времена српске краљевине	догађаји из времена српске царевине

12. Попуни табелу:

Владар	Титула	Година
Твртко Котроманић		1371.
Стефан Немањић		1204.
Стефан Урош V		1353.

13. Од понуђених тврдњи заокружи бројеве испред оних које се односе на владавину краља Милутина.

1. Власт је наследио од оца.
2. Освојио је Скопље.
3. Оженио се ћерком византинског цара.
4. Црква мења ранг.
5. Био је ктитор.

14. Прочитај текст историјског извора и заокружи слово испред тачне тврдње:

„Романе одмах потисну и заузму напред споменути град Салону. И насељивши се тамо, после кратког времена почну плачкати Романе који су живели у равници и по узвишијим местима, униште их и завладају њиховим земљиштем. Остали Романи нађу спас у приморским градовима и држе их све до данас. Градови су: Котор, Рагуза (Дубровник), Сплит, Трогир, Задар, Арба (Раб), Векла (Крк) и Опсара (Црес), чији се становници до данас називају Романима“

- a) Који се народ досељавао? _____
- б) На које море су потиснути староседеоци? _____
- в) Која се држава супротстављала сеоби? _____

15. Прочитај текст историјског извора и заокружи слово испред тачне тврдње:

„Ја кажем и молим господа да буде хришћанима помоћник, а ја нека будем први међу мртвима у овом рату ...“

- а) Текст је изговорио турски вазал.
- б) Текст је изговорио угарски вазал
- в) Текст је изговорио српски вазал.

КЉУЧ VI РАЗРЕД ОКРУЖНО/ГРАДСКО ТАКМИЧЕЊЕ 2017.

1.	1. Франци 2. Словени 3. Арабљани (Арапи)	1+1+1 укупно 3
2.	5 1 2 3 4	3/0
3.	a)	1
4.	Чеси, Хрвати, Словаци, Словенци	1 само све тачно подвучено
5.	а) Ђурађ Бранковић б) XV век	1+1 укупно 2
6.	а) Никола Алтомановић б) Лазар Хребељановић в) Твртко Котроманић	1+1+1 укупно 3
7.	ДРЖАВА/ народ	ТИТУЛА ВЛАДАРА средином VIII века
	1. Византија	цар
	2. Франачка	кralj
	3. Авари (Аварска)	каган (кан)
	4. Арапска (Арабљанска)	калиф
		укупно 4
8.	а) Солун б) Методије в) глагољица	1+1+1 укупно 3
9.	а) 3 б) 2 в) 1	2/0
10.	а) 3 б) 1 в) 2	2/0
11.	догађаји из времена српске краљевине Зидање Дечана смрт Св. Саве	догађаји из времена српске царевине битка на Марици почетак Тврткове владавине
12.	Владар Твртко Котроманић Стефан Немањић Стефан Урош V	Титула бан велики жупан краљ
		Година 1371. 1204. 1353.
13.	2 3 5	све тачно 1 бод
14.	а) Словени б) Јадранско море в) Византија (Источно Римско Царство, Ромејско царство)	1+1+1 укупно 3
15.	а) Текст је изговорио турски вазал.	1
	Прво место 34 Друго место 33-32 Треће место 31-30	укупно 34 бодова

(уколико нико од такмичара нема 34 бода, прво место је такмичар који има највише бодова друго такмичар који има бод мање од првопласираног, треће место су сви они коју имају 90% освојених поена на тесту)

ДА БИ УЧЕНИК ДОБИО ДИПЛОМУ МОРА ДА ИМА НАЈМАЊЕ 30 ПОЕНА